

Oktober 2016

Nieuwsbrief Pensioenen

Bedoeld voor pensioenfondsen

Stijging AOW-leeftijd en pensioenrichtleeftijd

- Tot 2013 waren de AOW-leeftijd en de pensioenrichtleeftijd binnen een pensioenregeling hetzelfde. Tegenwoordig is dat niet meer het geval.
- De AOW-leeftijd bedraagt op dit moment 65 jaar en 6 maanden. De AOW-leeftijd stijgt op basis van de huidige regelgeving in geleidelijke stapjes naar 67 jaar in 2021. Vanaf 2022 is de AOW-leeftijd rechtstreeks gekoppeld aan de resterende levensverwachting. De AOW-leeftijd kan dan per jaar met maximaal 3 maanden stijgen. Een stijging moet echter minimaal 5 jaar van tevoren worden aangekondigd. Het kabinet heeft nu aangekondigd dat de AOW-leeftijd per 1 januari 2022 verhoogd zal worden naar 67 jaar en 3 maanden.
- In pensioenregelingen wordt een pensioenrichtleeftijd gehanteerd: de leeftijd waarop de pensioenopbouw wordt gebaseerd. Deze is vaak gebaseerd op hetgeen wat fiscaal als pensioenrichtleeftijd wordt gehanteerd en waarop de fiscaal maximale pensioenopbouw is gebaseerd. Op dit moment is de fiscale pensioenrichtleeftijd 67 jaar. Vanaf 1 januari 2015 is deze richtleeftijd rechtstreeks gekoppeld aan de resterende levensverwachting. Jaarlijks wordt bepaald of de pensioenrichtleeftijd met een jaar moet worden verhoogd. Uit berekeningen van CBS blijkt dat de pensioenrichtleeftijd per 1 januari 2018 verhoogd zal worden naar 68 jaar. Het is nog niet duidelijk of dit betekent dat in verband met een jaar langer pensioenopbouw ook de maximale opbouwpercentages en/of de minimaal te hanteren franchises aangepast worden.
- De AOW-leeftijd is voor pensioenregelingen vooral van belang omdat op deze leeftijd de sociale verzekeringsuitkeringen (WIA, Anw) stoppen en omdat in arbeidsovereenkomsten het pensioenontslag vrijwel altijd aan de AOW-leeftijd is gekoppeld. De pensioenrichtleeftijd is van belang omdat de fiscaal maximale pensioenopbouw hierop is gebaseerd. Een pensioenregeling moet overigens wel expliciet aangepast worden aan de verhoging van de pensioenrichtleeftijd. Dit kan niet zo maar eenzijdig door het pensioenfonds of de werkgever gebeuren. Daarvoor is medewerking van de werknemers noodzakelijk. Als een pensioenregeling geen fiscaal maximale pensioenopbouw kent, hoeft de pensioenregeling niet altijd aangepast te worden.
- Meer informatie over stijging AOW-leeftijd en pensioenrichtleeftijd:
<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2016/10/31/rekenleeftijd-voor-maximale-fiscale-pensioenopbouw-aangepast>
<https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2016/44/geslachtsneutrale-levensverwachting>
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/algemene-ouderdomswet-aow/inhoud/aow-leeftijd-berekenen>

Geen ongelijke behandeling bij nieuwe, mindere pensioenregeling

- Het invoeren van een DC-regeling voor nieuwe werknemers bij Shell leidt volgens het College voor de Rechten van de Mens tot leeftijdsonderscheid: nieuwe werknemers zijn gemiddeld jonger. Het onderscheid wordt echter in die casus objectief gerechtvaardigd.
- Meer informatie:
<https://www.mensenrechten.nl/publicaties/oordelen/2016-101>

Stand van zaken Apf'en

- Nadat DNB al eerder Apf-vergunningen had afgegeven aan Stichting Algemeen Pensioenfonds Stap (Aegon en TKP), Stichting Achmea Algemeen Pensioenfonds (Centraal Beheer) en het nederlands pensioenfonds (A.S.R.), heeft DNB op 4 november 2016 ook een Apf-vergunning toegekend aan De Nationale Apf van NN Investment Partners en AZL.
- Meer informatie over De Nationale Apf:
<https://www.denationaleapf.nl/extras/de-nationale-apf-ontvangt-vergunning-van-dnb/>

Regelgeving indexatiedepots

- Sinds 1 januari 2015 geldt onder de Pensioenwet de eis van de zogenoemde toekomstbestendige indexatie: er kan pas geïndexeerd worden als er binnen het pensioenfonds voldoende vermogen aanwezig is om de voorgenomen indexatie ook in alle komende jaren toe te kunnen kennen. Verder moet de dekkingsgraad ten minste 110% bedragen. De eisen gelden ook als de indexatie uit een indexatiedepot wordt gefinancierd. De eisen ten aanzien van toekomstbestendige indexatie gelden niet voor volledig verzekerde pensioenfonds en bij bepaalde onvoorwaardelijke toeslagverleningen.
- Op 13 oktober 2016 zijn de regels omtrent indexatiedepots in regelgeving vastgelegd. Uit deze regelgeving blijkt dat onder bepaalde omstandigheden de eis van een toekomstbestendige indexatie tijdelijk niet geldt: (1) bij een fusie of een liquidatiewaardeoverdracht waarbij de betrokken fondsen verschillende dekkingsgraden hebben, (2) bij omzetting van een deel van een regeling van onvoorwaardelijke indexatie naar een voorwaardelijke indexatie en (3) bij een overgang naar een CDC-regeling of een DC-regeling met directe pensioeninkoop. Er gelden nadere voorwaarden. De uitzonderingen gelden voor een periode van maximaal 10 jaar. Er mag in al deze gevallen echter niet geïndexeerd worden als het minimaal vereist eigen vermogen niet aanwezig is.
- Ook de op 1 januari 2015 al bestaande indexatiedepots vallen - ongeacht de ontstaanswijze - tot 1 januari 2025 buiten de eis van toekomstbestendige indexatie. Wel geldt de eis dat het minimaal vereist eigen vermogen aanwezig moet zijn. In deze depots mogen tot 1 januari 2025 ook nog aanvullende premies gestort worden.
- Meer informatie over indexatiedepots:
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-393.html>
<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2016/10/14/nieuwe-regels-voor-aparte-indexatiedepots-voor-pensioenfonds>
<https://www.rijksoverheid.nl/regering/inhoud/bewindspersonen/jetta-klijnsma/documenten/brieven/2015/10/27/antwoordbrief-aan-stichting-van-de-arbeid-over-indexatiedepots-bij-pensioenfonds>

Syntrus Achmea stopt werkzaamheden voor bedrijfstakpensioenfonds

- Syntrus Achmea Pensioenbeheer bouwt de administratieve dienstverlening aan bedrijfstakpensioenfonds de komende jaren af naar nul. Begin 2019 moet dit afgerond zijn. De administratieve dienstverlening aan ondernemingspensioenfonds en beroepspensioenfonds blijft wel bestaan.
- Syntrus Achmea Pensioenbeheer heeft op dit moment ongeveer 70 klanten, waarvan 23 bedrijfstakpensioenfonds. Van deze 23 bedrijfstakpensioenfonds zouden er sowieso al 8 bij Syntrus Achmea stoppen door opzegging of liquidatie. De dienstverlening aan bedrijfstakpensioenfonds is op dit moment goed voor 2/3^e van de omzet van Syntrus Achmea Pensioenbeheer.
- Meer informatie:
<https://www.syntrusachmea.nl/nl/nieuws-en-opinie/organisatienieuws/Items/Geleidelijke-afbouw-pensioenbeheer-voor-bedrijfstakpensioenfonds.aspx>

Overgang onderneming

- In een uitspraak van 14 oktober 2016 heeft de Hoge Raad bepaald dat een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds een achterstallige premiebetaling van een failliete werkgever kan verhalen op degene die de onderneming nadien via een overgang van onderneming (activa/passiva-transactie) heeft overgenomen. De premiebetalingsplicht wordt gezien als een plicht voortvloeiende uit de arbeidsovereenkomst.
- Het is niet volledig duidelijk of dit ook geldt als er sprake is van achterstallige premiebetaling aan een andersoortige pensioenuitvoerder, zoals een verzekeraar, PPI, ondernemingspensioenfonds, een algemeen pensioenfonds of een vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds.
- Meer informatie:
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:HR:2016:2375>

Uitvoeringskosten pensioenfondsen en BTW

- Uit een recent onderzoek in opdracht van de Pensioenfederatie blijkt dat de uitvoeringskosten van pensioenfondsen de afgelopen vier jaren ongeveer gelijk zijn gebleven. De vermogensbeheerkosten daalden wel in procentpunten, maar namen als nominaal bedrag toe met € 1 miljard.
- De Pensioenfederatie stelt dat de kostenverlagingen teniet worden gedaan door de BTW. De kosten per deelnemer zijn door de BTW ongeveer 10% tot 17% hoger. In 2015 is namelijk de koepelvrijstelling vervallen. In Nederland geldt er sindsdien alleen een BTW-vrijstelling bij zuivere DC-regelingen en binnen een fiscale eenheid. In de ons omringende landen geldt er voor pensioenfondsen bijna altijd een BTW-vrijstelling. Als in Nederland ook voor alle DB-regelingen een BTW-vrijstelling zou gaan gelden, zou dat de schatkist ongeveer € 285 miljoen op jaarbasis kosten.
- Op dit moment wordt er voor de Hoge Raad een procedure gevoerd door Robeco en PFZW. De AG heeft daar geconcludeerd dat ook DB-regelingen onder de BTW-vrijstelling zouden moeten vallen. Als de Hoge Raad hierin meegaat, kan dat vergaande financiële consequenties hebben. Het arrest van de Hoge Raad wordt eind dit jaar verwacht.
- Meer informatie:
http://www.pensioenfederatie.nl/Document/Nieuws/20161027_LCP_Werk_in_uitvoering_bij_pensioenfondsen_2016.pdf
http://www.pensioenfederatie.nl/Document/Standpunten/PP-10658-Pensioendeelnemer_wordt_benadeeld_door_hogere_btw-lasten.pdf
<https://actueel.pwc.nl/belastingnieuws/btw/hr-a-g-pensioenfonds-db-regeling-ook-btw-vrijgesteld-beleggingsfonds/>

Governance: bestuurderstoets

- De bestuurderstoets roept vaak vragen op. Een pijnpunt daarbij is dat de procedure ingrijpende gevolgen kan hebben voor een kandidaat-bestuurder, terwijl er vraagtekens gezet kunnen worden bij de daadwerkelijke rechtsbescherming van de kandidaat-bestuurder. Een openbare afwijzing of procedure kan namelijk betekenen dat hij of zij niet of nauwelijks nog als bestuurder werkzaam kan zijn.
- In de afgelopen jaren heeft DNB meer dan 1000 geschiktheidstoetsingen gedaan. In ongeveer 93% van de gevallen werd de betreffende persoon geschikt geacht. Hierbij zitten 91 hertoetsingen van zittende bestuurders. Het percentage hertoetsingen van zittende bestuurders dat tot afwijzing leidt ligt hoger: op 24%.
- Meer informatie:
<https://www.dnb.nl/nieuws/dnb-nieuwsbrieven/nieuwsbrief-pensioenen/nieuwsbrief-pensioenen-november-2016/index.jsp>
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/11/02/beantwoording-kamervragen-over-toetsing-pensioenfondsbestuurders>

Pensioenagenda

2016 Q4

- Europees Parlement stemt eind 2016 over herziening IORP-rechtlijn.
- Eind 2016 presenteert Klijnsma de uitkomsten van een onderzoek naar de gevolgen van premieovereenkomsten bij overstap van uniforme beleggingsmix naar een life cycle.
- Klijnsma onderzoekt voor het einde van 2016 wat het effect is als pensioenfondsen een langere herstelperiode krijgen.
- Uitspraak Hoge Raad inzake wel of geen BTW-vrijstelling voor DB-regelingen bij pensioenfondsen.

2017 Q2

- Toekomst Pensioenstelsel (vervolg op Nationale Pensioendialoog).
- In tweede kwartaal 2017 wetgeving verplichting tot waardeoverdracht bij kleine pensioenen en heroverweging voorwaarden bij collectieve waardeoverdracht.
- Wetgeving fuseren bedrijfstakpensioenfondsen met afgescheiden vermogens medio 2017.
- Herziening Wet op het financieel toezicht.

2017 Q3

- Per 1 juli 2017 de verplichting om Pensioen 1-2-3 ook voor gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden beschikbaar te hebben op de website.
- Per 16 augustus 2017 verplichting voor pensioenfondsen om derivaten via central clearing af te handelen. Eventueel nog één keer een algemeen uitstel mogelijk tot 16 augustus 2018.

2017 Q4

- Overgangsregeling Wet verbeterde premieregeling inzake uitvraag bij deelnemers naar voorkeur voor vast of variabel pensioen en het afstemmen van de beleggingen daarop eindigt op 31 december 2017.

2018

- Per 1 januari 2018 verhoging pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar.

2019

- Onderzoek Commissie Parameters naar nieuwe parameters pensioenfondsen per 1 januari 2020.

2020

- Nieuw pensioenstelsel met degressieve pensioenopbouw en/of persoonlijke pensioenrekeningen moet in werking treden.
- Afschaffen doorsneepremie (?).

2022

- AOW-leeftijd wordt gekoppeld aan de levensverwachting.